

LEX po dvaceti letech

Před dvaceti lety vyšel ve Střelecké revui článek *Kdo se za nás postaví?* jako reakce na tehdejší, silně restriktivní návrh zákona o zbraních a střelivu. Několik nadšenců se v té době rozhodlo, že to budou oni, a tak vzniklo občanské sdružení na ochranu práv majitelů zbraní, které pojmenovali latinským slovem pro zákon. Výsledkem jeho činnosti pak byl zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu – ten, který s jistými úpravami máme dodnes.

Jak probíhala činnost Lexu v těch počátečních skalních dobách?

Stanislav Gibson: Lex se od začátku profiloval jako sdružení odborné, tedy operující spíš odbornými argumenty než politickým tlakem. Tak jsme si postupně získali reputaci a pozici v připomínkovém procesu. Když ministerstvo vnitra zjistilo, že nejsme parta hysterických pistolníků, ale naše připomínky mají hlavu a patu, začalo nás přizvávat do připomínkovacího procesu a naše návrhy zahrnovat do předloh, které pak předkládalo parlamentu. I tam už jsme v té době znali několik zákonodárců, kteří si poslechli naše argumenty a pak je používali proti těm, kteří by v naší zemi měli raději držení zbraní podle německého nebo dokonce anglického vzoru.

V poslední době je slyšet kritika, že Lex je pasivní a není vidět.

Tomáš Trávníček: S tou viditelností máte do jisté míry pravdu, jenže viditelnost nezávisí ani tak na odvedené práci, jako spíš na schopnosti se chlubit. Například novelizace evropské směrnice o zbraních měla přes dvacet pracovních verzí a v evropském parlamentu bylo podáno přes osm set pozměňovacích návrhů. To jsou tisíce stran odborného textu, navíc v angličtině, jejichž přečtení a analýza zabraly

■ Současný ředitel Lexu Tomáš Trávníček

■ Otcové zakladatelé – Jiří Otta a Stanislav Gibson

stovky hodin práce – kvalifikované práce, protože zpracovatel musí samozřejmě znát související a navazující právní normy, aby text dokázal správně vyhodnotit. Na našich stránkách i ve Střelecké revui jste mohli v uplynulých měsících číst články, stručně shrnující obsah a dopad evropské směrnice podle toho, jak se její podoba vyvíjela. Všimněte si, že nikde jinde takové informační články nenajdete – nikdo jiný si s tím nechtl dát tu práci.

To samé platí o legislativní činnosti. My k návrhům píšeme nejen vlastní připomínky, ale také je konzultujeme se zástupci zájmových sdružení – sběratelů, fandů vojenské historie, vojáků v záloze atd., abychom i jim poskytli možnost vstoupit do legislativního procesu a mít v něm slovo. Jenže připomínkové řízení je neveřejné, a tak jsou výsledky naší práce vidět teprve v zákoně. Ale tam pod nimi samozřejmě nejsme podepsaní, takže mnozí pak mají dojem, že se to stalo tak nějak samo.

Můžete tedy popsat, čeho Lex za dobu svého působení dosáhl?

Tomáš Trávníček: V první řadě lze ukázat na současný zákon o zbraních. Do něj se nám před patnácti lety podařilo prosadit

základní principy, které nám dnes zbytek Evropy závidí, jako nárokovost zbrojního průkazu, nárokovost nošení zbraně pro sebeobranu a odbourání zbytečných omezení, jako zákaz zbraní vojenského vzhledu. Neméně důležité je, že jsme po dobu těch patnácti let podstatně přispěli k zachování těchto principů proti několika pokusům o jejich oslabení nebo odstranění.

Pak přišla novelizace evropské směrnice, na které jsme pracovali od samého začátku. Tady občas slyšíme *vždyť to nakonec stejně odsouhlasili, tak k čemu to všechno bylo?* Tak jen namátkou, co všechno bylo v původním návrhu a podařilo se to odstranit ještě v Bruselu před hlasováním: znehodnocení zbraní v muzeích, zničení zbraní ve sbírkách, zákaz a konfiskace všech zbraní podobných vojenským včetně znehodnocených, povinné psychotesty, registrace maket, likvidace výroby zbraní pro armádu, a tak bych mohl nějakou dobu pokračovat. Nám se výsledný přijatý text samozřejmě nezdá ideální a budeme dál pracovat na eliminaci nesmyslů, které tam zůstaly. Ale je třeba si uvědomit, že výsledná směrnice sice je špatná, ale počáteční návrh byl vyloženě katastrofický, a ten se nám podařilo shodit. To ovšem není jen